

Velja po pošti:

za celo leto naprej ... K 50.—
za en mesec ... " 4.50
za Nemčijo celoletno ... " 55.—
za ostalo inozemstvo ... " 60.—

V Ljubljani na dom

za celo leto naprej ... K 48.—
za en mesec ... " 4.—
V spravi prejemam mesečno ... 3.50

Sobotna izdaja:

za celo leto ... K 10.—
za Nemčijo celoletno ... " 12.—
za ostalo inozemstvo ... " 15.—

SLOVENE

Inserati:

Enostopna petstvarsta (30 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat ... po 80 v
za dva- in večkrat ... " 45
pri večjih naročitih primerah
popusti po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostopna petstvarsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredni
delje in praznike, ob 2. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuradna pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, oznake 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 50.

Vojaška služba od 18.—40. leta.

Poverjenik narodne vlade SHS. v Ljubljani za narodno brambo je izdal sledeči ukaz:

Domači polki in kadri se demobilizirajo takoj, ko bo to mogoče.

Za sedaj pa pozivljamo z ozirom na veliko nevarnost, v kateri se domovina še nahaja vse 18. do 40. letne vojaške, da se nemudoma zgledajo pri svojih slovenskih kadih v Ljubljani, Borovljah, Celju in Mariboru.

Nad 40 letne je iz vojaške službe odpustiti.

Dosedanje oprostitve veljajo do preklica naprej.

Vojaki, vzdržite še ta kratki čas v dobro lastne domovine, ko ste se nad 4 leta borili za tuje!

V Ljubljani, dne 8. novembra 1918.

Poverjenik za narodno brambo:

Dr. Lovro Pogačnik l. r.

Ugotovimo dejstva! Priznajmo naše delo!

Uradno poročilo italijanske armade, nega vodstva izja za zadnjih dni in pa prvi, precej uljudni brezlični poklon našega »Narodnega Veča« v Zagrebu o preobratu na naši italijanski fronti nam nalagata narodno dolžnost, da povdarimo na ljubo resnici in naši stvari sledeče:

Avstrijska fronta se ni zrušila frontalno pod fizičnim pritiskom italijanske armade, kajti večje uspehe so imeli bistveno le angleški in francoski ter ameriški oddelki, pa še te bi v zadaj stojičih pozicijah armadno vodstvo paraleliziralo, odnosno vsaj preprečilo popoln predor, avstrijska fronta se je zrušila iz zaledja v etape in oddod v frontne vrste. Treba je povdariti to prav odločno in jasno in pojasniti ter podkrepiti to trditev z nepobitnimi dokazi! To zahteva naša sveta in pravična jugoslovanska stvar.

Nepobito dejstvo je, da je bilo razpoloženje in volja, zrušiti fronto, ker se niso mogli z mirno likvidacijo sprijazniti ne poveljujoči, generali, ne nemški birokratje na Dunaju in posebej ne ljudje Tiszovega mišljenja v Budimpešti.

Razpoloženje in odločna volja je postala suho dejstvo ob Wilsonovi prvi noti na avstrijsko vladu. Sedaj smo vedeli, pri čem da smo pri naših oficijelnih zavezniških reprezentantih v Ameriki, Angliji in na Francoskem in izvršilo se je formalno delo osamosvojitve, ki je bilo idejno popolnoma pripravljeno: Naše »Narodno Veče«, »Narodni Vbor« in ljubljanski »Narodni svet« so oficijelno proklamirali suverenost držav. Le Madžari so še vedno kolebali vsled Tiszovega delovanja in ravno tako še nemški nacionali v »Deutschösterreich« ter dvor z generali. Dolgo seveda niso mogli posebej Nemci in Madžari, ampak sledili so Jugoslovanom in Čehom. Poljaki so že itak prej proglasili svojo neodvisnost. Brezdvomno so tudi na razvoj veliko bolj vplivali dogodki na Balkanu, kjer so prodirali junaki naši Srbi in Francozi.

Takoj po odločilnem koraku »Narodnega Veča« je sledilo izvrševanje tega pri našem narodnem vojaštvu. Naši hrvatski domobranci in kadri, ki so bili doma ter naši vojaki na dopustu so prisegli zvestobo naši novi državi, ki se je proglasila kot nevtralna nasproti Ogerski in »Deutschösterreich«.

Odločilnega pomena v vojaškem oziru je bilo, da se je avstrijska mornarica takoj podvrgla »Nar. Veču« in jo je avstrijska vlada morala predati naši Jugoslaviji prej, predno so avstrijski in laški parlamentarji dogovorili premirje.

Iz zaledja so se zrušile vse etape; vsi magacini, večina bolnic, vse je bilo naenkrat prazno, ideja svobodnih držav je razkrojila vse in z naravnost strašno silo n naglasi se je uresničevala globoka resnica Krekovega izreka: »Suženstvo je veleizdaja.« Globoka narodna zavest in aeksončno hrepenenje po svobodi in domu

ter miru, vse to je strlo vse okove militaristične nemške discipline, padle so etape in za njimi fronta, ki je držala do zadnjega in bi držala naprej, ako po Wilsonovi noti naše najvišje narodne inštanice ne bi bile kos nalogi, katera jim je bila dana v tem zgodovinskem trenutku.

Ne sila italijanskega orožja, temveč sila naše narodne ideje je mahoma razkrojila vso odporno silo avstro-ogrske fronte in odvzela tudi moč nemškonacionalni in madžarski birokraciji! To je treba zopet in zopet ugotoviti, da se bo cenilo naše vstrajno delo posebej še pri naših novih zaveznikih Amerikancih, Angležih Francozih in posebej še — Italijanih.

I. Vesenjak.

Wilson narodom bivše Avstrije-Ogrske.

Bern, 8. nov. Wilson je naslovil na narode bivše avstrijske-ogrske monarhije, ki so sedaj osvobodjeni, sledeči apel:

Kot tolaču največjega števila Vaših najiskrenjših prijateljev naj mi bo dovoljeno izjaviti, da upajo in pričakujejo vsi prijatelji svobode; naj se nahajajo kjerkoli, zlasti pa tisti, katerih je sedaj neposredna dolžnost, da v resnici pomorejo svobodnim narodom sveta, da bi se utrdili v resnični svobodi, da upravitelji in narodi novo osvobojenih krajev store vse, kar morejo, da se kritične spremembe, ki se imajo izvršiti, zgode redno, mirno, blagohotno kakor tudi odločno. Tako se odpravi in prepreči vsako nasilje in vsaka okrutnost, tako da nespodobna dejanja ne onečaste analov te nove periode reorganizacije vedeč, da bi taka dejanja samo zavlekla nastop velikih dogodkov, za katere se mi vsi borimo. Tudi (Vaši prijatelji) apelirajo torej z zaupanjem na Vas, da boste preprečili vsako zlorabo sile, ki bi mogla odtegniti ali diskreditirati prihod svobode. — Wilson.

Revolucija v Nemčiji. Bavarska republika.

Monakovo, 8. nov. Danes so se v Monakovu, Stuttgartu in drugih mestih južne Nemčije vršile velikanske manifestacije za mir. Ogromne mase zborovalcev so zahtevale, naj se takoj sklene mir in cesar Viljem na odstopi!

Monakovo, 8. nov. (Kor. ur.) V zvezi z zborovanjem množice na Terezijevem trgu je včeraj prišlo do velikih manifestacij, ki so končno dovedle do isključitve bavarske. V deželni zbornici se je v noči med 7. in 8. nov. ustanovil delavski, vojaški in kmetijski svet, kateremu predseduje Kurt Eisner. Ta svet je izdal oklic na prebivalstvo, ki pravi, med drugim: Strašna usoda, ki je zadela nemški narod, je dovela do elementarnega gibanja med monakovskim delavstvom. Konstituiral se je v noči 8. nov. v deželni zbornici monakovski začasen svet delavcev, vojakov in kmetov. Bavarska je posledaj svobodna država. Ljudska vlada, oprta na zaupanje množic, naj se ustanovi nemudoma. Ustavno zboževanje, katerega naj se udeležujejo z vsemi pravicami vsi polnoletni moški in vse polnoletne ženske, naj se skliče čim prej. Bavarska hoče Nemčijo pripraviti v to, da bo zrela za zvezo narodov. Demokratična in socialistična republika bavarska ima moralno dolžnost izposlovati za Nemčijo mir, ki Nemčijo obvaruje pred najhujšim. Današnja prekucija je bila potrebna, da se v zadnjem trenutku potom narodeve samovlade omogoči tak potek razmer, ki ne vsebuje prehudih pretresen, predno preplavijo meje sovražne armade oziroma predno povzroče demobilizirane nemške čete kaotično zmešnjavo. Svet vojakov, delavcev in kmetov bo varoval najstrožji red. Jamčil bode za osebno varnost ter za varnost lastnine. Vojaki v vojašnicah se bodo vladali po svojih vojaških svetih in se bodo po istih vzdrževala disciplina. Vsi uradniki ostanejo v svojih službah. Nemudoma se bodo uvedle temeljite socialne in politične reforme. Kmetje so zajamčili preskrbo mest z živili. Po odminu, naj

se varuje mir ter po pozivu, naj vsakdo sodeluje pri zgradbi novega sveta, končuje oklic z besedami: Živela bavarska republika, živio mir, živio stvarjenje vseh delovnih moči.

Monakovo, 8. novembra. (K. u.) Predsednik monakovske policije je izjavil, da se pokori vsem odredbam monakovskega sveta vojakov, delavcev in kmetov.

Monakovo, 8. nov. (K. u.) V splošnem se je tukaj prevrat izvršil precej mirno. Izgredov je bilo le malo. Promet pošte in železnice poteka sedaj še nemoten, pač pa je brzjavni in telefonski promet omejen. Svet delavcev in vojakov si je popolnoma prilastil javno in vojaško oblast. Vojaški jetniki ter civilni jetniki so izpuščeni na svobodo. Vojaštvo je črno-belo-rdečo kokardo na čepah zamenjalo z rdečimi znaki. Vojaštvo ne sme iz garnizije.

Monakovo, 8. nov. (K. u.) Višja poštna direkcija je pravkar iz Berlina dobila sporočilo, da je ustavljen ves brzjavni promet iz Berlina in v Berlin.

Cesar Viljem odstopil. — Nemčija pod vodstvom socialistov.

Socialno demokratična stranka je poslala nemški vladi ultimatum, v katerem odločno zahteva, da morata cesar in cesarjevič takoj odstopiti. Ta ultimatum, ki obsega še več drugih točk, je vladi prišel kot strela z jasnega. Določen je bil 24urni rok, od 7. t. m. opoldne do 8. t. m. opoldne. Položaj je skrajno napet in počilo bo vsak čas, če že ne. Če cesar ne odstopi, izstopijo socialisti iz vlade. Vsekakor je položaj tak, da je vlada razbita in bo morala odstopiti. Dne 8. t. m. je kancler princ Badenski hotel odpotovati k cesarju v glavni stan, da mu svetuje, naj odstopi. V tem je prišel socialistični ultimatum. Kancler je odpovedal svoje potovanje. Nova vlada bo socialistična s Scheidemannom ali Ebertom kot kanclerjem. Mogoče pa je tudi, da vpeljejo vojaško diktaturo, a to ne bo dolgo trpelo.

Med tem pa listi že poročajo, da je vlada odstopila ter da se je Viljem tudi že odpovedal. Doslej te vesti niso še potrjene.

Dunaj, 8. nov. Nemška vlada je odstopila. Ta vest tu še ni potrjena.

Berlin, 8. nov. Cesarju so brzjavno poročali o dogodkih, a doslej se še ni odpovedal. Kancler je odstopil.

Berlin, 8. nov. Wolffov urad poroča: Kancler je cesarju poročal o nastalem položaju. Cesar je prosil kanclerja, naj vodi posle vlade za sedaj dalje, dokler se cesar končno ne odloči, kaj bo ukrenil, kar se kmalu zgodi.

Dunaj, 8. novembra. V tukajšnjih finančnih krogih so iz Pariza dobili poročilo: Cesar Viljem je baje danes že odstopil. Druga poročila trdijo, da je Viljem odstopil danes med 2. in 3. uro popoldne.

Dunaj, 8. nov. 8 Uhr Blatt poroča: Cesar Viljem se je zase in za cesarjeviča odpovedal prestolu. Uradno pa ta vest še pozno ponoči ni bila potrjena.

Berlin, 8. nov. ob 7. zvečer. Z ozirom na prometne težkoče, ki so nastale v Berlinu, je socialno demokratična stranka rok za cesarjevo odločitev, ali bo odstopil ali ne, podaljšala do 6. zvečer.

Berlin, 8. nov. Nocoj se je iz neznanih razlogov ustavil ves interurbani telefonski promet.

Nemčija bo plačevala.

London, 7. nov. (Reuter. Kor. u.) Listi povdarjajo, da Wilsonova nota odstranjuje vsak dvom o tem, da bi dobila Nemčija mir, ne da bi plačala odškodnino. Beležijo, da ne bo nesoglasja glede svobode morja in da angleški državniki nikdar ne bodo privolili v to, da bi se omejila angleška oblast nad morji.

Odposlanci nemške vlade se sešli s Fochom.

Rotterdam, 8. novembra. Odposlanci nemške vlade so prišli na določeno mesto in se sešli s Fochom.

Nemčije zadnji sunek.

Rim, 6. nov. (Agenzia Stefani. K. u.) Kakor poroča »Messagero« je minister Bissolatti v govoru med drugim izjavil, da premirje še ne pomenja konca vojne, kajti italijanske armade pripadajo entitnim armadam, ki morajo izvršiti še važne naloge. Če Nemčija vztraja na svojem odporu, bi mogla italijan-

ska armada pripomoči k temu, da se Nemčiji zada zadnji milostni sunek. — »Messagero« pravi: Bissolattijeve besede so odmev čustev vse italijanske armade.

Zadnji strel v svetovni vojski.

»Vorwärts« piše z ozirom na zadnje Wilsonovo noto: Ta teden je padel pač zadnji strel v svetovni vojski: Tudi druga poročila iz Berlina trdijo, da se bo sklenilo še ta teden premirje. Letnik 1870 in 1871 so v Nemčiji spustili domov. Iz Berna se poroča: Angleški politični krogi sodijo, da bodo sovražnosti kmalu ukinjene.

Srbske čete na potu na Slovensko in Hrvaško.

Zagreb, 8. nov. Narodno veče je sklenilo naprositi srbsko armado, naj pride na pomoč v Zagreb in Ljubljano. Poveljstvo srbske armade je bilo o tem obveščeno in je izjavilo, da da radi volje svoje čete Narodnemu veču na razpolago.

Zagreb, 8. nov. S štabom srbske armade, ki se nahaja v Mitrovici, je Narodno veče dobilo direktno brzjavno in telefonsko zvezo.

Zagreb, 8. nov. Danes so se vrnili častniki, ki so spremili odposlance Narodnega veča v Belgrad. Promet z Zemunom je v redu. V Belgrad je prišlo najprej 37 srbskih četašev, ki so izvršili čuda junastva. Srbska vojska je z veseljem sprejela odposlance Narodnega veča. Koderkoli hodi srbska vojska skozi Srem, se strogo drži navodil Narodnega veča. Srbska vojska sestoji iz treh delov:

Prvi del je jugoslovanska armada, ki se pomika proti Sarajevu. Poveljuje ji Milan Pribičević. V Bosni vse dobro funkcionira in prepričanje vlada, da bodo zavezniške čete prišle v Zagreb preko Bosne.

Drugi del tvorijo Srbi. Ti operirajo v Bački in Banatu.

Treji del so francoski in angleški oddelki, ki gredo proti Rumuniji. Oddelki srbske drinske divizije so pred Osjekom.

Sarajevo, 8. nov. Včeraj je došlo v Sarajevo najprvo 170 mož Srbov, danes zopet 300 mož in v dveh dneh jih bo cel polk. Poveljuje jim podpolkovnik Ranković. Srbski vojvoda Stefanović, glavni poveljnik srbske armade, dojde v desetih dneh.

Zemun, 8. nov. Vsled želje Narodnega veča, da srbske čete pridejo na Hrvaško in v Slavonijo, je dosežen sporazum s srbsko vlado in srbsko vojsko. Srbska vlada pošlje hrano in zaloge preko Reke, kamor je hrana že dirigirana. Srbska vlada pošlje za Zagreb tudi sanitetnega materijala. Na Reko, v Zagreb in Ljubljano pride vojaštvo iz Srbije. Te čete bo pozdravilo NV, ki se mu bodo stavile na razpolago.

Zemun, 8. nov. Čete osrednjih držav so pri umikanju razdirale za seboj ceste in železnice ter rušile mostove. Glavne ententne čete se nahajajo sedaj na severni meji Srbije. Težko topništvo in tren pa se nahaja še vsled slabih cest in zvez v južni Srbiji. Francoske in angleške pionirske čete popravljajo sedaj cestno in železniško omrežje in upati je, da bo v nekaj dneh dospelo na sever tudi težko topništvo in tren.

Zemun, 8. nov. Srbske čete, ki prodirajo na severu v Banat in Bačko, prihajajo iz Smedereva. Bojevičeva vojska stoji na črti Slankamen-Indijja-Novi Karlovci-severno od Rume in Mitrovice do Iriga. Ves teritorij je bil zaseden brez bojev. Mažari in Nemci se dajo razoroževati brez spopadov.

Vojska pa, ki napreduje v Bosni, je prodrla do Sarajeva preko Višegrada. Stoji iz jugoslovanskih legij.

Note Narodnega veča ententi inhibirane.

Zagreb, 8. nov. Note Narodnega veča, poslane ententi brzjavnim in brezličnim potom so bile veskrozi inhibirane. Zato prodirajoča srbska armada ni bila prav nič poučena o političnih spremembah, izvršenih na teritoriju bivše avstro-ogrske monarhije. Misleč, da imajo še vedno opravka s staro Avstrijo-Ogrsko, Srbi niso pospeševali svojega prodiranja. Prišli so v Mitrovico, so srbske čete zvedele o popolnem razpadu Avstrije-Ogrske ter

o ustanovitvi samostojne jugoslovanske države.

Zastopnik Narodnega veča pri srbski vladi.

Zemun, 8. nov. Član Narodnega veča Valerijan Pribičević je imenovan za glavnega agenta NV. pri srbski vladi.

Pašić v Beogradu.

Zemun, 8. nov. Jutri pride v Beograd srbski ministrski predsednik Pašić.

Delegacija Narodnega Veča na poti k srbski vladi.

Zagreb, 8. nov. Odposlanci Nar. Veča, ki so odpotovali v Srbijo, da se dogovore s srbsko vlado na čelu jim dr. Lazar Popović, so prispeli v Klenak. Od Klenka dalje potujejo v avtomobilih.

Srbi v Zagrebu.

Zagreb, 9. nov. Danes dopoldne ob 10. uri so prišli iz Ljubljane srbski častniki. Na kolodvoru jih je pričakovalo hrvaško vojaštvo z godbo, zastopniki Narodnega veča in mnogoštevilno občinstvo. Srbske častnike so po vseh ulicah koder so hodili burno pozdravljali. Na Jelačićevem trgu so se pred spomenikom ustavili. Pozdravili jih je zastopnik Narodnega veča dr. Winterhalter, odgovoril mu je neki srbski podpolkovnik. Oba sta povdarjala krvno bratstvo vseh treh plemen. Navdušenje je bilo velikansko in ni hotelo ponehati. Godba je igrala narodne himne, katere je občinstvo s pesmijo spremljalo. Ko je godba zaigrala srbsko kolo, so srbski častniki jeli plesati kolo. Pridružilo se jim je tudi mnogo civilnih ljudi. Razvilo se je pravo narodno slavlje. Končno so srbski častniki v spremstvu tukajšnjega srbskega oddelka odkorakali v določena stanovanja.

Italijani zasedajo jugoslovansko ozemlje.

Pogajanja Narodne vlade ljubljanske s poveljnikom italijanskega prevzemništva.

Dne 7. t. m. se je po želji Narodne vlade posebna deputacija, ki so jo tvorili člani Narodne vlade predsednik Pogačnik, dr. Triller ter Petejan, v Postojni zglasila pri poveljniku italijanskega prevzemništva polkovniku Castelliju, da intervencira zaradi prevzetbe vojnega materiala. Kakor je pokazal razgovor, je glede interpretacije pogojev za premirje vladalo napačno razumevanje, ki bi za avstro-ogrsko armado višje poveljstvo lahko imelo usodopolne posledice. Italijani so namreč trdili, da morajo avstro-ogrske čete izročiti ves vojni material, razen tistega, ki ga vojaški posamezniki rabijo za osebno oborožbo (l'armamento individuale), in da smejo čete obdržati edino le sanitetne pomočke, vozne kuhinje, živila ter za prevoz teh reči brezpogojno potrebna vozila. Nasprotno pa stoji avstro-ogrska armada na stališču, da mora oddati samo polovico težkega materiala, dočim ostane druga polovica v njeni posesti. V tem smislu tudi ravna četni poveljniki, tem bolj, ker italijanske prevzemne in kontrolne komisije, ki so sedaj nastanjene v Postojni, Logatcu, Št. Petru, Divači in Voloski, nimajo efektivne moči izsiliti, kar jim je po volji. Italijani groze zaradi tega z represalijami in so v istini ustavili ves poštni, brzojavni, telefonski in železniški promet v ozemlju, ki naj ga po pogojih za premirje zasede ententa, kar bi moglo za nadaljni odvoz čet biti usodopolno. Zastopniki Narodne vlade so se postavili na stališče, da pogoj za premirje za neodvisno in nevtralnno državo SHS sploh niso merodajni in obvezni, da avstro-ogrske armade danes sploh več ni, marveč jo tvorijo samo pripadniki raznih samosvojih držav, ki jih je treba spraviti v domovino. Torej pripada ves vojni material, ki se nahaja v ozemlju SHS, lastnini te vlade in se mora tej vladi pustiti dotlej, da o njem končno določi mirovni kongres. Zastopniki Jugoslovanske države prosijo, naj italijanske oblasti priznajo, da je zasedba nevtralnega ozemlja, pripadajočega Jugoslovanskim državi, brez pravnega temelja. Zastopstvo Jugoslovanske države protestira proti tej z vse odločnosti. Polkovniku Castelliju se je v imenu Narodnega Veča izročila nota, ki izraža isto naziranje in je utemeljuje na drobno. Izročilo se mu je s prošnjo, naj jo pošlje svoji vladi. Polkovnik Castelli je izjavil, da so njegove funkcije omejene na vojaške zadeve in da on kot vojak protesta ne more sprejeti v vednost. Narodna vlada je o tem odgovoru obvestila Narodno Veče ter ga naprosila, naj bi Narodno veče pri ententi doseglo, da jugoslovanskega ozemlja ne zasedejo italijanske čete, marveč angleške, francoske ali ameriške. Bati se je namreč, da bi Italijani iz zasedbe jugoslovanskega ozemlja izvajali državnopravne precedenčne pravice.

Italijani v Št. Petru na Krasu.

Št. Peter, 8. nov. V Št. Peter je dospela italijanska posadka, močna približno dve stotniki.

Italijani v Gorici.

Gorica, 7. nov. Danes so dospeli v Gorico italijanske čete, po številu okrog 1000 mož pod poveljstvom generala. Spre-

jel jih je pokr. odbor Narodnega sveta in Narodne vlade. Italijani so pustili slovenskega štacijskega poveljnika stotnika dr. Puca na svojem mestu.

Italijani zasedli Sv. Lucijo na Goriškem.

Kanal, 9. novembra. Italijani so okupirali Sv. Lucijo na Goriškem in zahtevali, da se narodna straža razoroži. Razen tega zahtevajo, naj se na mestni hiši razobesi italijanska zastava. Slovenski župan je protestiral proti ukrepom italijanskih oblasti. — Na italijanski fronti je vse kot doslej. Italijani so zasedli celo demarkacijsko črto ter je promet s Postojno in južno ležečimi kraji nemogoč. Z Goriško je zveza preko Jesenic do Kanala.

Tržaški Slovenci in okupacija.

Trst, 9. nov. »Edinost« priobčuje članek, v katerem med drugim pravi: Mi imamo danes v Trstu razmere, ki si jih nismo želeli. Želeli smo, da se v interesu miru in reda odpošljejo v Trst tiste entente čete, ki niso interesirane na ozemljih, katere so glede na svojo bodočo državno pripadnost sporna. A zgodilo se je drugače. Menimo, da so sedanje razmere le provizorij, ker se bo končno ureditev izvršila le po splošni mirovni konferenci. Mi se dalje zanašamo na eni strani v treznost in razum našega naroda, na drugi strani pa na prijaznost naših novih oblastnikov, o katerih sodimo, da so provizorični in da bodo vsled tega spoštovali naš narod. Zato menimo, da ne bomo trpeli škode iz tega položaja. Treba je, da smo močni, trezni in obzirni.

Italijani zasedli Lošinj.

Reka, 8. nov. ob 11. uri zvečer. Dne 3. t. m. ob pol 2. uri popoldne je na Lošinj prispela italijanska torpedovka in je zasedla mesto. Poveljnik je izdal razglas, ki pravi: »In nome del re d' Italia prendo e occupo Lussino per l' Italia.« (V imenu italijanskega kralja vzamem in zasedem Lošinj za Italijo.)

Italijani v Šibeniku.

Split, 8. nov. Italijani so zasedli Šibenik ter se polastili postaje za brezžični brzojav ter brzojavnega urada.

Split, 8. nov. ob 12. ponoči. V Dalmaciji vlada velika napetost in nezadovoljnost proti Italijanom, ker so zasedli Zader in se izkrcali v Šibeniku. Prišli so namreč s štirimi ladjami ter izkrcali del vojaštva. Zasedli so trdnjavo Magdaleno, na kateri je bila brzojavna postaja. Razen tega so se polastili nekaterih uradov. Iz Splita je odšlo odposlanstvo deželne vlade, da se pogaja z italijanskim komisarjem v Šibeniku.

Italijanski admiral o bodočnosti Reke.

Reka. »Il Giornale« sporoča: Odbor več Italijank je odšel na italijansko admiralno ladjo »Emanuele Filiberto«. Neka Brentari je nagovorila admirala: »Čast mi je, admiral, predstaviti Vam v imenu italijanskega Narodnega sveta na Reki reške italijanske žene, ki Vas prosijo, da razobesite na kraljevi admiralni ladji »Emanuele Filiberto« zastavo te zemlje in da sprejmete kot skromno počaščenje to cvetje, ki je zrastle na obali Quarnera. Morda je prazno naše upanje, da bomo slišali iz Vaših ust znamenite besede: »Tukaj smo in tukaj ostanemo!« Toda dajte nam upanje, ker smo predolgo čakali in preveč trpeli. Živela slavna, zmagovita italijanska vojska in naj vedno višje pod solncem blesti beli križ Savoje.« — Nato je dekletce Julanda Kucnigg (hči potujočnega Slovenca), izročila admiralu cvetje v imenu tistih reških Italijanov, ki so bili internirani. — Gdč. Lado je prepričevala admirala, da reške žene čutijo italijansko, da so mnogo trpele za svoj ideal, da bi bile združene z Italijo.

Admiral je odgovoril: Ginjen sem vsled te ljubeznjive manifestacije in sem že zdaj popolnoma prepričan, da reško prebivalstvo čuti italijansko. Zelo mi je žal, da ne morem na vojno ladjo dvigniti reške zastave, ker tega ne dovoljuje pravilnik. Toda shranil bom to zastavo v najlepšem spominu svojega življenja. Rad bi Vam dal definitiven odgovor na izraženo željo, toda prepričane bodite, da to ni moja naloga. Menim, da je treba vzdržati mir in da se bo tu cilj dosegel.

Puljske utrdbe — last entente.

Pulj, 7. nov. Italijanski poveljnik v Pulju je razglasil: Forti in trdnjave v vojni luči so last entente.

Jugoslavija.

Brežice slovenske.

Nemške nadvlade v Brežicah je konec. Vodstvo mestne uprave je prevzel danes slovenski odvetnik dr. Ljudevit Stiker. Mesto je v slovenskih zastavah, med ljudstvom vlada nepopisno veselje.

Jugoslovanski mornarji v Kotoru.

Ercegnovi, 8. nov. Iz Kotora poročajo željo, naj se naznani slovenskim in hrvatskim listom, da so častniki in moštvo jugoslovanskega brodograja v Kotoru zdravi in da se jim dobro godi.

V aeroplanu na Krf.

Reka, 8. nov. Župan na Sušaku Knez se je v aeroplanu odpeljal na Krf, kjer se naši odposlanci razgovarjajo z zastopniki entente.

Jugoslovanski odbor na Dunaju.

Dunaj, 8. nov. Jugoslovanski odbor, ki naj skrbi za vrnitev vojakov, beguncev in konfirirancev ter ujetnikov, se je ustanovil na Dunaju. Vsi Jugoslovani v nemški Avstriji naj se obračajo na ta odbor, ki mu načeluje dr. Peter DeFranceschi. Organizacija vrnitve vojakov v domovino je poverjena nadporočniku Milanu Stefanoviću.

Mažarski poslanik v Jugoslaviji.

Budimpešta, 8. nov. Dr. Aladar Balla je imenovan za mažarskega poslanika v Jugoslaviji s sedežem v Zagrebu. Njegov prvi namen je, da se dogovori o razoroženju in o razdruženju hrvatskih in mažarskih delov dosežanju skupne armade.

Dr. Kostić — veliki župan sremski.

Osijek, 8. novembra. Narodno veče SHS je imenovalo dr. Kostića za župana velike županije sremske.

Zeleni kadar se razhaja.

Zagreb, 8. novembra. Glasom poročil iz vseh delov dežele se je moštvo zelenega kadra skoro povsod vrnilo k svojim oddelkom. V deželo se vrača red in mir.

Sarkotič v Zagrebu aretiran.

Zagreb, 8. nov. Danes ob 3. uri zjutraj je došel v Zagreb general Sarkotič, bivši zemaljski poglavar Bosne in Hercegovine. V mestu so že prejšnji dan govorili, da pride Sarkotič v Zagreb okrog 7.—8. ure zvečer. Zbralo se je nekoliko ljudi na kolodvoru, posebno Bosancev in Dalmatincev, ki so posebno čutili težko roko »osvojitelja Lovčena«. Vlak pa je dospel šele ob 3. uri zjutraj. Na kolodvoru je bila navzoča straža nekega srbskega polka ter častniška patrulja. Od uradnih osebnosti

Narodna vlada in narodna obrana.

Poverjeniku poljske države Narodna vlada v Ljubljani.

Poverjeniku kraljevine Poljske ekselenci Titusu pl. Filipowiczu na Dunaju je Narodna vlada v Ljubljani poslala nastopno brzojavko: Za preprijazne pozdrave poljske legacije na Dunaju svobodni in neodvisni Jugoslaviji najiskrenejša zahvala. Srčna radost preveva slehernega Slovana, ker je isti zgodovinski trenutek prinesel toli zaželjeno svobodo vsem tlačnim slovenskim narodom. Novorojena Jugoslavija prav posebno pozdravlja prepričanje slavne Poljske, s katero želi deliti bodočo usodo vse čase v bratski vzajemnosti. — Josip vitez Pogačnik, predsednik Narodne vlade SHS v Ljubljani.

Konzulat poljske države v Ljubljani.

Danes sta prišla v Ljubljano zastopnika poljskega konzulata gg. nadporočnik Leon Bulowski in profesor W. J. Rose, da uredita potrebno za otvoritev poljskega konzulata v Ljubljani. Stopila bosta še danes v stik z zastopniki angleškega in francoskega konzulata, ki se nahajata začasno v Postojni.

Pozdravljeni, zastopniki osvobojenih bratov svobodne Poljske!

Iz seje Narodne vlade SHS v Ljubljani

dne 8. novembra 1918.

Italijanski poslanci avstrijske zbornice so se obrnili na Narodno vlado glede položaja svojih rojakov v našem ozemlju s prošnjo, da se jim olajša povratek v domovino in izplačujejo začasno še nadalje uradniške plače in razne podpore. Nar. vlada bu ustregla željam italijanskih poslancev pod pogojem enakega postopanja laških oblasti napram našim rojakom. V tem zmislu se je brzojavilo poslancu Pittoniju.

Uredi se način, kako naj prejema vojaške oblasti potrebščine za vojaštvo, da se onemogočijo nerednosti. Tozadevno naredbo prinašamo na drugem mestu.

Policija v Ljubljani se da provizorično (do definitivne ureditve zadeve) ljubljanskemu magistratu na razpolago; policijskemu ravnateljstvu se dajo tozadevna navodila.

Deželna šolska nadzornika ukreneta vse potrebno, da se otvorijo čim prej vse ljudske in srednje šole, ki so začasno zaprte. Narodna vlada smatra za eno najvažnejših nalog, da prične šola kakor vse druge javne naprave takoj redno delovati.

Dogovor med nemško Avstrijo in jugoslovansko državo.

Gradec, 8. nov. Včeraj cel dan in danes so se vršili dogovori med štajersko deželno vlado in zastopniki SHS glede na ugotovitev mednarodnega prometa med obema državama. Sklepalo se je le o prav nujskih zadevah, ki so v zvezi s prehrano in demobilizacijo itd. Izločili so pa iz razgovorov vse politične točke. Prav posebno je ugotovitev bodočih meja med Jugoslavijo in avstrijsko nemško državo izvzeta. V ta dogovor so vzeta vprašanja glede na železnice, patente, znamke, vzorce, trgovske zbornice, socialno zavarovanje, hranilnice in denarne zavode, pošto, telefon, zasebne tirjave itd. Vse pogodbe stopijo precej v veljavo, ko jih vlade potrdijo. V imenu države SHS so podpisali pogodbo poverjenik za nauk in bogočastje dr. Verstovšek, poverjenik za finančne zadeve dr. Kukovec in član Narodnega sveta Kejžar. Iz dogovora naj omenimo le nekaj točk: Kontrolni organi na železnicah so posebno za to določene

so bili navzoči poverjenika Nar. Veča Drin-kovič in Wilder, državni tajnik Winterhalter in Ivan Ancl. Ko se je vlak ustavil, je oficirska patrulja šla, da preišče vozove. V vozu 1. razreda so našli generala Sarkotiča. Častniki so mu izjavili, da ga imajo nalogo odpeljati. Ko se je general pojavil na stopnicah voza, je vzbujalo veliko ogorčenje ljudstva, ki je v njem videlo eksponenta bivšega sistema avstro-ogrskih oblastnikov. Bilo je navzočih več 100 ljudi. Klicali so mu izraze polne ogorčenja, stiskali pesti in grozili. Dva častnika sta ga prišla vsak pod eno pazduho, a vendar ga je hotel nekdo napasti. Ko se je dotičnik hotel vreti nani, se je zastopnik Nar. Veča dr. Winterhalter postavil predenj in zaklical: »V imenu Nar. Veča Vam prepovedujem, da bi se ga dotaknili!« Skozi oddelke srbskih vojakov so ga prepeljali v salon kolodvorske čakalnice, kjer mu je dr. Winterhalter naznanil, da je aretiran. Prášali so ga, če ima pri sebi kake spise. Odgovoril je, da nič, razun enega pisma od Sunariča, ki mu zagotavlja življenje. Medtem ko se je to vršilo, so šli člani oficirske patrulje in zaprli tudi štabne častnike iz Sarkotičevega spremstva. Nato so njega samega spravili pred kolodvor in v avtomobil. Poleg Sarkotiča je sedel dr. Winterhalter ter 2 častnika s puškami. Ta hip so se povrnili burni prizori, kakor prej na peronu. Dr. Winterhalter je Sarkotiča le s težavo obvaroval pred ogorčenjem občinstva. Sarkotiča in spremstvo so spravili v hotel Palača, kjer ga je stražila oborožena straža. Proti jutru je poskusil trikrat samomor, dvakrat s samokresom in enkrat s cianklijem. Posrečilo se mu ni niti ene niti druge. Danes dopoldne so ga odpeljali v zapore vojaškega sodišča, kjer bo počakal nadaljnih odredb Nar. Veča.

Častnikov njegovega štaba, ki so ga spremljali, je bilo 20. Tudi teh so nekateri zaprti, druge so izpustili.

osebe. V železniški službi imajo pravico postopati le organi železnice. Kar tiče konfiskacij blaga vojakom, je določeno: vojaške osebe smejo vzeti seboj obleko, nahrbtnik, vso vsebino nahrbtnika z živili za 14 dni. Tega jim ne sme noben organ ne tukaj, ne tam odvzeti. Kontrolno službo do Spielfelda vrše kontrolni organi Jugoslavije, odtod dalje nemški organi. Prehranjevališča za vojaške se organizirajo v Ljubljani, na Zidanem mostu, na Pragerskem, v Mariboru, Teznu, Gradcu, Št. Mihele, Selzthalu. Premog za južno železnico bodo še nadalje dobavljali premovalniki v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju, Št. Janžu, Šibeniku. Železniških vozov ne sme nobena država zadrževati v svojem ozemlju. Razdelitev vozov bo definitivno uredila mirovna konferenca. Statuti hranilnic in denarnih zavodov ostanejo do miru v veljavi. Urede se pozneje. Poštno-hranilnični urad se obdrži. Jugoslovansko poslaništvo bo imelo sedež na Dunaju, poslanika nemške Avstrije bosta v Ljubljani in Zagrebu.

Organizacija narodne vlade je izdala sledeči oklic.

Da se narodna obrana po vsej Sloveniji enotno uredi, ustanovil se je pri poverjeništvu za narodno brambo v Ljubljani centralni urad narodne obrane, kateri ima svojo pisarno v pritličju deželnega dvorca v Ljubljani. Naloga tega urada je, da se moči po deželi že obstoječih obran ne cepijo, organizirati enotno vso brambo po deželi, skrbeti za oborožanje, izvežbanje in prehrano mož in častnikov. Že obstoječe brambne organizacije, bodisi občinske ali društvene (t. j. Orlov, Sokolov, ognjegasev in lovskih družb i. dr.) obstajajo v naprej, se pa radi enotnosti uvrstijo v organizacijo državne obrane. V vsakem političnem okraju ustanovi se okrajno brambno poveljstvo. Temu so podrejena sodnookrajna brambna poverjeništa, katerim poveljujejo v to od vlade imenovani častniki. Tem so za posle obrane podrejene orožniške postaje, županstva in poveljstva že obstoječih brambnih organizacij. Kjer ni še častnika, ima poveljstvo nad vso narodno obrano orožniški stražmojster. Narod. obrana ima takoj nastopiti. Županstva in orožništvo poskrbi za popis moštva in za njega izvežbanje pod vodstvom zgoraj omenjenih častnikov. Obrana se ima vporabiti le v lastni občini, izjemoma v lastnem političnem okraju; le v slučaju skrajne sile in nevarnosti prisloži na pomoč obmejnimi občinami ali polit. okrajem. Pozivlja se vse že obstoječe obrane, da takoj javijo bližnji orožniški postaji, koliko častnikov in mož štejejo, koliko imajo orožja in municije in kdo je sedanji poveljnik (šaržo ali čin). Županstva imajo takoj popisati za brambo sposobne moštvo in javiti orožniškemu postajam število sposobnega moštva in častnikov s pripombo, ali so bili že uvrščeni v kako obrambno organizacijo. Orožniške postaje javijo to svojemu sodnookrajnemu poveljstvu, ki si »napravi razvid za svoj okraj in vpošlje en prepis svojemu okrajnemu poveljstvu, ki stori isto za cel okraj in vpošlje prepis centralnemu uradu v Ljubljani. Istodobno naj javijo županstva, koliko imajo na razpolago orožja in municije, koliko teh stvari še potrebujejo, ozir. če imajo odveč, koliko lahko oddajo. Vstop v narodno obrano je dolžnost vsakega državljanca. Gre za obrambo lastnega življenja in premoženja in ti je le možna skupno in enotno organizirana, ker v edinstvi je moč. Zato se poziv-

lja vsa inteligenca po deželi, posebno č. duhovščina in učiteljstvo, da vpliva na ljudstvo, da se v razumevanju nevarnosti in nujnosti položaja takoj odzove temu pozivu in se stavi v službo domovine. Podrobne informacije bodo dajala okrajna brambna poveljstva in centralni urad v Ljubljani. Na ta mesta se je tudi obrniti za potrebno orožje in municijo.

Ta oklic velja kot uradna objava. Županstva naj le-tega takoj razglase in naj uradno postopajo.

V Ljubljani, dne 8. novembra 1918.

Poverjenik za narodno brambo:
Dr. L. Pogačnik s. r.

Naredba poverjenikov za promet, narodno obrambo in prehrano.

1. Prepoveduje se vsem vojaškim poveljstvom vseh formacij direktno prejemati živila iz skladišč na kolodvorih, ker le posamezni razporejeni narodne vlade razpolagajo z vsem zaplenjenim blagom.

2. Živila in drugo blago se sprejemajo potom central, n. pr. vojniščitnega urada (Dunajska cesta), centrale za krmla (Kmetijska družba), vojaškega dobavnega mesta (intendanca, dež. dvorec, II. nadstr.), prehodnega gospodarskega urada (Turjaški trg). Centrale oddajajo blago iz svojih skladišč ali pa potom pravilno izpostavljenih potrdil glede množine in vrste neposredno s kolodvorov.

V Ljubljani, 8. novembra 1918.

Dr. Pogačnik s. r. Dr. Pestotnik s. r.
Dr. Tavčar s. r.

Da se ohraniti red in mir.

Narodna vlada v Ljubljani razglasa, da veljajo vse dosedanje oblasti dotlej, ko se ukrene drugače. Potemtakem imajo okrajna glavarstva, sodnije ter ostali doslej c. kr. uradi tudi v bodoče isto moč, katero so imeli doslej. Treba je, da se njihovim odredbam pokoravamo brezpogojno. Kdor bi se njihovim ukazom ne uklonil, zapade kazni. Pravtako velja moč vojaških oblastev. Vojaške oblasti pozivljajo sedaj vsakogar, naj se stavi v službo domovine s tem, da se najbližji vojaški oblasti javi. Kdor bi se pritažil in se oblastim ne stavil na razpolago, je izdajalec. Vojaško službovanje na korist naše mlade državnosti bo trajalo samo nekaj tednov. Po preteku te dobe se vsakdo vrne domov v svoj poklic in v svobodo. Za sedaj pa je nujno, da Narodna vlada razpolaga z dovolj močno narodno armado, da štiti domovino zoper vsakojako nasilje.

Roparstvo.

V ponedeljek ponoči okrog 11. ure so člani Narodne straže oropali uboge begunke, ki so se v strahu in trepetu vračale od italijanske meje preko Sv. Lucije, Grahovo, Cerčno, neke v bližini Škofje Loke. Pobrli so jim vso prtljago ter so jo razdelili. Ubožice so danes brez perila. Ali si tako mislimo ustanoviti Jugoslavijo? Narodne straže v Škofji Loki je dolžnost, da natančno preišče, kdo je zakril zločin.

Ljubljana, dne 8. novembra 1918.

Narodni svet.

Pozor člani narodne straže.

Gode se velike nevarnosti pri pregledovanju zasebne prtljage. V Narodni svet prihajajo dan na dan vesti o samolastnem nastopu članov Narodne straže. Vsak član Narodne straže mora imeti pravilno legitimacijo, da sme preiskovati in zaplenjati potno prtljago.

Za zaplenjeno blago mora dati točno potrdilo. Nasprotno pa sme stranka zahtevati od stražarja, da se legitimira, če sme pregledovati in vzeti zasebno last ter komu jo bo izročil.

Narodni svet.

Trdi pogoji Mažarom Mažari naj se pokore!

Belgrad, 8. nov. Grof Karoly je včeraj popoldne s svojim spremstvom došel v Belgrad. Sprejeli in toplo pozdravili so ga zastopniki Srbije, srbski generalisimus in srbske oblasti. Ministrski predsednik grof Karoly in njegovo spremstvo so bili celo popoldne in ves večer v družbi srbskih uradnih osebnosti.

Budimpešta, 8. nov. Ko je francoski poveljnik Franchet izvedel, da se v ogrski delegaciji, ki prihaja v Belgrad, nahaja tudi ministrski predsednik grof Karoly sam, je general, ki se je nahajal v Solunu, sedel v aeroplan in letel do Niša, odtod pa z avtomobilom v Belgrad. V Belgradu je bil slovesen sprejem, navzoča je bila tudi francoska in angleška vojska. Tam se namreč nahaja po ena francoska in angleška divizija.

Belgrad, 8. nov. General Franchet d'Esperay je prispel semkaj včeraj ob 5. uri popoldne, kjer je ob 6. uri sprejel grofa Karolyja z njegovim odposlanstvom. Grof Karoly je odšel s spremstvom peš h generalu Franchet d'Esperayu ter je bil sprejet v generalovem salonu; prebral mu je sledeči memorandum:

Karoly prosi.

Danes stopa prvič pred javnost entente mažarski narod z resno voljo. Ta vojska je delo stare avtokratične in fevdalistične monarhije, ki je s pruskim militarizmom vrela Evropo v ta požar. Nato je dolgo raz-

lagal o padcu starega sistema. Potem je rekel: Naš namen je po eni strani informativnega značaja, po drugi strani pa želimo likvidacijo, ki bi v danih razmerah odgovarjala opravičenim željam mažarskega naroda. Svečano proglašam, da ne prevzamem nobene odgovornosti niti za notranjo niti za zunanjo politiko prejšnje vladavine. Prosim Vas, gospod general, obrnite našo nesrečno zemljo pred silo in zlorabo. Mažarski narod od 1. novembra ni sovražnik, ampak je nevtralen ter je dosegel svojo neodvisnost. Ko pridete k nam na Ogrsko, se boste o tem lahko prepričali in da smo vedno gojili simpatije do Francozov. Prosim Vas, če pripadate na našo zemljo, potem naj te čete ne bodo ne srbske, ne češke in ne rumunske, marveč francoske, angleške, ameriške, italijanske ali pa kolonialne. Nadalje je prosil generala, naj odpomore pomanjkanju premoga. Opozorjal je, da je ključ sedanjega položaja v rokah Čehov in Poljakov, ki nočejo pošiljati Mažarom premoga. Prosil je, naj se čim preje vpostavijo diplomatski odnosi, da bo mogel mažarski narod občevati z entento. Položaj je resen, mažarski narod ima pa tudi resne namene.

General Franchet d'Esperay je pozorno poslušal vsak stavek. Pri čitanju odstavka o demokratični smeri Mažarov je pritrjeval, pri drugih pritrjeval z glavjo, posebno pri stavku o radikalni spremembi zemljiške posesti. Toda, ko je prišel grof Karoly na mesto, da so naši delegati izvršitelji mažarske volje, je general pretrgal čitanje ter dostavil: »Samo mažarskega naroda, ne pa ostalih narodov Ogrske«. V memorandumu se uporablja beseda »Hongrois« = Ogrsko, general Franchet d'Esperay pa je razlikoval pomen te besede od besede Mažarska.

Mažari hlapci Nemčije. — Odgovor francoskega poveljnika.

General Franchet d'Esperay je odgovoril, da so bili prvotno Francozi Mažarom naklonjeni. Od leta 1867. pa so Mažari postali hlapci Nemčije in tlačitelji drugih narodov. Proti tem Mažarom so nastopili in se enako bore ententni narodi kakor proti Nemčiji. Mažari so skupno delali pokoro. Sredi današnjega resnega položaja morejo storiti Mažari le to, da se zbero okoli osebe grofa Karolyja, ker je on edini, ki more olajšati usodo Mažarov.

»Vi imate za sovražnike Čeha, Slovake, Rumune in Jugoslovane. Meni je treba dati samo znamenje in vi boste zdrobljeni!« Karoly-jeva oseba pa je ententi jamstvo, zato opominja mažarski narod, naj Karoly-ja podpira. General se je pritoževal nad mažarskim časopisjem, ki je neprestano grdil Francoze.

Nato je podal general d'Esperay pogoje premirja, ki se po večini skladajo z italijanskimi pogoji. Pogoji obsegajo 18 točk. V njih se zahteva: 1. da mažarska vlada vojaški izprazni vse tiste kraje, ki mejijo na Kamoš, Bistrico, Varos, Vassarhely, reko Maroš od izliva v Tiso, do Subotice, Pecuha in Drave do hrvatske meje. Čez to črto ne smejo mažarske čete. 2. Popolna demobilizacija mažarske armade. Obdržati smejo le šest pehotnih in dve konjeniški diviziji. 3. Ententa ima pravico zasesti važne strateške točke in prost prehod skozi mažarsko ozemlje. 4. Ureditve železniškega vprašanja. 5. Vprašanje donavske flote. 6. Poprava srbskih železnic. 7. Poprava srbskega telefonskega omrežja. 8. Mažarska prepusti ententi konje in drugo vojno opremo. 9. Odlaganje orožja. 10. Odpravljanje internirancev in vojnih ujetnikov v domovino. 11. Modalitete, kako se odloži orožje. 12. Glede rekvizicij se določa, da bo ententa plačevala žito in drugo po domačih cenah. 13. Vse mine na Donavi se morajo odstraniti. 14. Pošta, telefon in brzojav pride pod kontrolo entente. 15. Ententa si pridržuje pravico, odposlati svoje atašeje v mažarsko ministrstvo. 16. Prepovedani so odnosi z Nemčijo. 17. Ententa si pridržuje pravico vmešavanja v notranje mažarske zadeve. 18. Sovražnosti se takoj ustavijo, ko se podpiše premirje.

V 17. točki je bil prvotno tudi pasus, da ima ententa pravico v slučaju upora zasesti dotično ozemlje in je postaviti pod lastno upravo. Proti temu so mažarski zastopniki ugovarjali, češ, da bi potem Slovaki, Rumuni in Jugoslovani lahko nalašč zanetili upor, da bi prišli pod upravo entente. Nato so ta pasus črtali.

Nato se je poslala s posredovanjem generala d'Esperay-ja v Pariz naslednja brzojavka: »Mirovna delegacija pod vodstvom ministrskega predsednika grofa Karoly-ja je sprejela pogoje za odložitve orožja. Zastopniki Mažarov bodo podpisali pogodbo samo v slučaju, ako ententa na mirovnih pogajanjih zajamči sedanje meje mažarske države proti vsakemu tujskemu napadu, naj že ta pride od Nemcev, Čehov, Rumunov ali Jugoslovancev. Do mirovne konference bo na celotnem področju mažarske države izvršena oblast mažarska vlada v bratskem sporazumu z mažarskim, rumunskim, srbskim in nemškim narodom.«

General d'Esperay je odobril želje mažarske delegacije in obljubil, da bo brzojavko takoj poslal v Pariz.

Nato sta se Karoly in Oskar Jassy poslovila. Grof Karoly in njegovo spremstvo so ob 11. uri ponoči s parobrodom odšli iz Belgrada. Po odredbi grofa Karoly-ja je ostal v Belgradu kapitan Valter Stegly v spremstvu francoskega tolmača, da vzdržuje stik mažarske vlade z entento.

Razdelitev veleposestva na Ogrskem.

Budimpešta, 8. nov. Izšel je manifest na vojake in vojne invalide kmečkega stanu, ki nimajo nič zemlje ali pa manj ko deset oralov, naj se nemudoma javijo pri občinskih uradih. Nova zbornica bo ukrenila, kako bodo prišli do zemljišča. Odkupnina bo zmerna in jo bodo odplačevali v dolgih obrokih.

Ostrogon, 8. nov. Ogrski primas Czernoch je izjavil, da so mažarski škofje že 1. 1915. hoteli prepustiti invalidom in vojakom zemljišča. Vlada se takrat te ponudbe ni hotela poslužiti. Episkopat je tudi sedaj pripravljen odstopiti posestva v svrhu nameravane reforme, toda le pod pogojem, da se zasužura obstoj nižjega svečenstva. Episkopat se hoče bolj posvetiti svojem moralnemu poklicu in dokazati, da visoki kler ne rabi dosti za lastne interese.

Mažarska strahovlada v Medmurju.

Zagreb, 8. nov. Mažari uganjajo v Medmurju najhujša grozodejstva. V Kotoribi je nastopila topta 200 mož mažarskih mornarjev, plenila in pustošila ter ko nečno obesila župnika Leitnerja in 40 drugih odličnih rodoljubov.

Varaždin, 8. novembra. Iz Murskega Središča so prišli semkaj danes zjutraj begunci, ki soglasno pripovedujejo o strahotah povzročenih od Mažarov. V Mursko Središče so prišli oddelki mažarskih prostovoljcev, ki so ujeli več Hrvatov in jih deloma na sredi vasi pobesili ali pa postrelili. Obesili so tudi 1 ženo in 2 otroke.

Varaždin, 8. novembra. Preteklo noč se je slišalo v Varazdin streljanje strojnih pušk v Medmurju. Mažari hočejo s preganjanjem in prelivanjem krvi preprečiti, da bi se Medmurje pridružio Jugoslaviji. Prebivalstvo beži v gozdove, Medmurci prosijo »Narodno veče« za pomoč in varstvo. Mažarski učitelji pobirajo podpise za mažarsko državo.

Iz Češke.

Cehi zasedajo Slovaško.

Nitra, 8. nov. Semkaj so prispele vesti, da se je v več mestih požunske županije razglasilo, da je prevzel upravo Slovaške Volkany. Ogrska vlada je protestirala v Pragi proti temu, ker se vrše pred mirovnimi pogajanjimi osvajanja na brezbrambnem področju v imperialistične namene. Čehi so zasedli Skalik, Senice, Vatshely, Miavo, Poestryeny itd. Ogrske oblasti so izročile upravo zasedenih krajev Čehom s protestom. Tudi poštni in davčni uradi so od Čehov zasedeni.

Cehi zasedli Požun.

Budimpešta, 9. nov. Budimpeštanski »Ujsag« poroča: Čehi so zasedli in prevzeli upravo v Požunu.

Lužano, 8. nov. Član češke vlade v inozemstvu, dr. Beneš, je pozval entento, naj zasede slovaške županije na Ogrskem in tako odreže Nemce od Mažarov. Na ta način bo upostavljena zveza Praga-Trst.

Cehi zasedajo nemško ozemlje.

Dunaj, 8. novembra. Tajnik zunanjih zadev dr. Adler je prišel k zastopniku češke države na Dunaju Tusarju in mu izročil noto, v kateri protestira, da zasedajo Čehi nemški teritorij.

Prehranjevalne težave med Nemci in Čehi.

Liberec, 7. nov. (K. u.) Da razmotriva vprašanje, v kakšnem razmerju budi češki narod do svojih nemško-avstrijskih sosedov, je trgovaška in obrtna zbornica v Libercu za danes popoldne svoje člane sklicala na posvetovanje. Po debati se je sklenilo, da naj češko-nemška vlada nemudoma začne pogajanja za sporazum z Narodnim odborom glede prehranjevalnih težav Nemcev na Češkem.

Poneverbe pri Rdečem križu na Češkem.

Praga, 9. nov. V spominu je še velika akcija, katero so zasnovali v Pragi za časa vojne češki komunisti pod pokroviteljstvom Mar. Coudenhove in grofa Nostitza. Češko ljudstvo se je odzvalo povabilu te družbe in je bogato podpiralo društvo in pošiljalo ogromne prispevke v blagu in denarju. Ljudje so bili pač mnenja, da darujejo blago in imetje ubogi in lačnim vojakom, ki prihajajo bolni, sestradi in podpre potrebi v domovino. Sedaj pa so razkrili v tem društvu velikanske sleparije. Predsednica in odbor-niki, češko-nemski plemenitiši so skrajno umazano izrabljali ta darila zase in za svoje sorodnike. Na praškem kolodvoru, kjer je bilo skladišče Rdečega križa, so zaplenili za 3 milijone živil. Med zaplenjenim blagom je

96 vreč moke, 33 vreč prepečenca, več masti, mesa, sterilizovanega mleka, čokolade in drugih živil. Iz zaplenjene korespondence so doznali, da so dobivali od Rdečega križa veliko živil razni nemški plemiči in njihovi sorodniki. Pošiljali so blago svojim privržencem tudi na Dunaj in v druga mesta. Zanimivo je, da je dobil poleg cele vrste visokih oseb tudi ogrski minister Andrássy 5 kg kave, 10 čokolade in 5 kg masla. Veliko blaga v skladišču je že pokvarjenega. Ljudstvo je vsled tega razkritja silno razburjeno in se silno zgraža nad tem skrajno umazanem ropom narodnega blaga, podarjenega od usmiljenih src v prid in dobrobit sestradinega vojaštva.

Bavarci na Tirolskem.

Umik Nemcev iz Tirolske. Inomost, 9. novembra. Bavarske čete se umikajo iz Tirolske.

Protest avstro-ogrškega zunanjega ministrstva proti vdoru Nemcev.

Dunaj, 8. nov. (K. u.) C. in kr. ministrstvo za zunanje zadeve je avstro-ogrskemu poslaniku v Berlinu naročilo, da naj z ozirom na premirje, sklenjeno z nasprotnimi silami, pri nemški vladi protestira zoper pohod nemških čet v Tirolsko in Salcburško. Avstro-ogrskim poslanicem v nevtralnem inozemstvu se je naročilo, da naj vlade nevtralnih držav o tem protestu obvestijo ter jih naprosijo, da naj protest sporočijo tudi državam, ki so z nami v vojnem stanju.

Na Koroškem mirno.

Celovec, 9. novembra. Na Koroškem je mirno. Na južnem in srednjem Koroškem o Bavarcih ni nobenega sledu.

Vojna poročila.

Poraz Borojevičeve armade.

»Narodni Politika« je objavila poročilo o porazu Borojevičeve armade, iz katerega posnemamo: Katastrofa v vrstah nekdanje avstrijske armade se je pričela 25. oktobra. V jutranjih urah sta odpovedala pokorščino neka mažarska divizija in dunajski 4. pešpolk. Vojaki so položili orožje in izjavili, da hočejo oditi domov. Obkolili so jih drugi oddelki, ki so v trdem boju z ročnimi granatami in s strojnimi ampu porazili. Armada entente je prekorčila 26. oktobra Piavo. Med avstrijskimi četami so, da jih osrčijo, širili izmišljene govorice, da so ujeli nad 50.000 Francozov in Angležev. Zvijala ji dolgo učinkovala. Zvečer se je že izvedelo, da je armada entente s tanki prebila črto. Wurmov armada je nato zbežala. Višek je dosegla katastrofa 27. oktobra. Fronta je razpadala. Višje poveljstvo je zapovedalo prvi domobranski brigadi, naj s protisunkom ustavi sovražni sunek. Brigado so čete entente obkolile in jo pobile do zadnjega moža. 28. oktobra se je armada na celi črti umikala. Sosedna soška armada je skušala zadržati sovražnika z ofenzivo na krilu, a se je poskus izjalovil. Entente čete so z vso silo preganjale Wurmov armado. Strašno so delovala angleška letala. Katastrofo so še pomnožili sanitetni oddelki, ki so pobegnili. Naprošenih vlakov za prevoz iz Molte di Livence ni bilo, ker je odpejalo do 350 vagonov iz glavnega stana glasovirje, krenence, slike, kolosa, preproge in drugo blago, lastnino članov armadnega vodstva, ki so ga uplenili v poslopih Italijanov.

Borojevičev glavni stan razpuščen.

Zagreb, 8. nov. V Zagreb so došle vesti da se je Borojevičev glavni stan razšel.

Umikanje avstrijske vojske.

Dunaj, 7. novembra. (K. u.) O umikanju armade z juga se uradno poroča: Razumljivo je, da se gibanje velikih množic ne vrši brez znatnega trenja. Zaradi nezadostnega cestnega omrežja v alpskih pokrajinah čisto zastajajo kolone. Vsled pomanjkanja pomočkov vseh vrst, zlasti prehrane, kakor tudi zaradi itak vsled političnih razmer zruhljene discipline je treba zmagovati dokaj ovir. Navzlic temu, se lahko reče, da se doslej še niso pojavile nezmagljive težave. Ob obeh straneh črte Trident-Bolcan-Brenner je položaj tak, da je vrhovno poveljstvo v Inomostu o pohodnih črtah in nočevališčih posameznih skupin do divizije vedno še natančno poučeno, kar je vsekakor ugodno znamenje. Samo o divizijah, ki korakajo z južnega Tirolskega, se ne ve nič gotovega, ker vsled sovražnega vpliva brzojav več ne posluje. Prehranjevalne težave smo dosedaj mogli povsod zmagati brez resnih kriz. V Inomostu vlada, ako izvzamemo plenitev po kolodvorih, mir in red. V Pusterski dolini se kupijo iz Bellunskega okoliša prihajajoče kolone, pa ne bo lahko razvozljati ta klopič. Tamkaj so nastale tudi težave glede prehrane. Italijansko vojno vodstvo se je naprosilo, naj pomaga z živil. Izjavilo je, da bo prošnji ustrelo. S Koroškega ni vesti o kakem hujšem trenju. V Celovcu je mirno. O tistih delih soške armade, ki se umikajo preko Gorice, se javja, da se umik zaradi cestnega omrežja vrši v redu. Potemtakem je v celoti podoba ugodnega, nego je bilo pričakovati. Ni pa dvoma, da bo trebz zmagati še prav velike težave. Zlasti, kar se tiče prehrane. Kriza se bo dala zmagati samo tedaj, ako bode pomagalo zaledje.

Pogoji za premirje z Avstrijo.

Dunaj, 7. novembra. (Kor. urad). Uradne se razglasa: Reuterjev urad brzojavlja: V Dunajski brzojavki o pogojih za premirje z Avstro-Ogrsko je 4. člen napačno preveden, oziroma popačen. V istini se glasi, da imajo alijanci neutensne pravice, vsak čas, kadat se jim zdi potrebno, zasesti vse strateški važne točke, da preprečijo vojaške operacije ali da vzdržijo red. Besede: »vojaške operacije« v prevodu ni. — Temu nasproti bodi izrecno ugotovljeno, da pravtako kakor v izvorniku ki ga je podpisal naš vojaški zastopnik, tudi v nemškem prevodu, ki smo ga dobili, o vojaških operacijah ni govora. marveč samo o tem, da je ententnim četam na prosto dana,

zasedli strateški važne točke, da tam prebivajo (abitare) ali vzdržujejo red.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 8. nov. (Kor. u. Uradno.) Veliki glavni stan, dne 8. novembra (vsled telefonskih ovir zakasnelo): **Zapadno bojišče:** Francozi so se severovzhodno od Oudenaarden vnovič ustavili na vzhodnem bregu Escaute. V protinapadu smo jih zopet vrgli čez reko nazaj. Med Escauto in Mozo smo v zadnji noči svoje gibanje po načrtu nadaljevali. Pred našimi črtami so se razvili boji med poslednjimi stražami, ki so tako ob čisti Valenciennes—Mons, kakor tudi ob Sambri, severno od Avesnesa in na višinah ob Mozi južnozapadno od Sedana zadobili večji obseg. Povsod so se končali s tem, da smo nasprotnika odbili. Sovražnik je zvečer stal ob črti vzhodno od Bavayja, severno od Avesnesa, vzhodno od La Capelle, južnozapadno od Hirsona, južno od Signyja, pri L'Abbajju, pri Poix Terronu ter na višinah na zapadnem bregu Moze južovzhodno od Sedana. Vzhodno od Moze delni boji v gorovju zapadno od Ercanvilla. Generalni kvartirni mojster: Groener.

Anglija demobilizira.

Haag, 8. novembra. Tudi Anglija se pripravlja, da demobilizira svoje voje.

Razna poročila.

Habsburžani se izselijo.

Budimpešta, 8. nov. Neki budimpeštanski list poroča, da so imeli vsi Habsburžani preteklo sredo in četrtek na Dunaju važne konference, na katerih so se posvetovali o usodi dinastije. Sklenili so, da zapuste vsi Habsburžani bivšo monarhijo. Ta sklep so sporočili nadvojvodi Jožefu, ki je pa odgovoril, da je prisegel zvestobo mažarskemu narodnemu svetu, zato se ne izseli, ampak ostane.

Švicarji o Jugoslovanih.

Bern, 7. nov. »Bernar Bund« prinaša članek z naslovom: Jugoslovani od Soče do Vardarja. Močan del Jugoslovancev, Hrvatov in Slovencev, katerih udanost do Habsburžanov so tako hvalili, se je soglasno pridružil jugoslovanskemu gibanju in raztrgal vsako zvezo z Ogrsko in Avstrijo. Na to govori o izjavi hrvatskega sabora, da so vsi Slovenci, Hrvati in Srbi eno in hvali svobodni duh osnove, na katero naj se zgradi Jugoslavija. Govori se kriskem paktu in pravi o njem, da je z njim padla hegemonija enega plemena.

Važna izjava Zedinjenih držav Rumuniji.

Washington, 8. nov. Državni tajnik Lansing je naznanil zastopniku rumunske vlade: Vlada Zveznih držav je vedno mislila na bodoči blagor in na narodno integriteto Rumunije kot svobodne države. Že predno so se Združene države in Avstrija-Ogrska nahajale v vojnem stanju, je sporočil predsednik rumunskemu kralju izraze simpatije in velespoštovanja. Od tedaj se je položaj spremenil. Vsled tega predsednik želi, da vam naznamim, da je vlada Združenih držav odobrila želje rumunskega naroda, za združitev v mejah njegovega narodnega teritorija. Njihovo veliko trpljenje in žrtve za stvar svobode proti neprijatelju in tlačitelju za narodno edinstvo spremljamo s simpatijami in željami, naj bi se združili Rumuni vseh pokrajin. Vlada Zveznih držav ne bo ničesar opustila, da v pravem času uporabi svoj vpliv, da se izvojuje upravičena politična in narodna prava rumunskega naroda, ter da se osigura proti vsakemu napadu ajiustva. — Lansing.

Francoska zbornica.

Pariz, 6. nov. (K. u. Reuter): V poslanski zbornici je predsednik Deschanel v daljšem govoru pozdravljal zmagovalni razvoj stvaril aliirancev. Minister zunanjih zadev Pichon se mu je pridružil in je dejal, da se Italiji uresničuje njen sen ujedinjenja potom osvojitve irendete. Francija bo zopet zagotovila svojo narodno integriteto, pravtako se zagotovi svoboda zatiranih narodov. Ministerski predsednik Clemenceau je prečital pogoje za premirje z Avstro-Ogrsko. Zbornica je izrazila svoje odobrovanje. Potem je poročal o uspehu posveta aliirancev v Versaillesu in dejal: Vrhovni svet je ugotovil pogoje za premirje. Pogoje nam je priporočil Wilson sam. Sovražnik se razoroži, v kolikor je treba za slučaj, da pokaže zlovoljo ali prelomi besedo. S tem naj se prepreči obnovenje sovražnosti. (Pritrjevanje.) Ministerski predsednik je nato zbornico pozval, naj prevzame o svojih novih dolžnostih, ki ji nastanejo z zaključkom vojne. Dejal je: Potem ko smo se izkazali vredne v vojni, se pokažimo vredne tudi v miru. Svoje zaveznike smo si pridobili za neločljive prijatelje. Pichon in Deschanel, je dejal ministrski predsednik, sta razložila, kaj naj rečemo Italiji, Srbiji in mladim, po nas osvobodjenim narodom. Ne govorimo o Zedinjenih državah, ki so naše stare prijateljice. Narodi so razumeli, da smo solidarni. Vojno smo dobili. Na mir bomo morali znati nekaj časa čakati. Nato je govornik vse Francoze pozival k edinstvu. (Pritrjevanje.) Nato se je sklenilo, da se njegov govor javno nabije.

Gospodarstvo mladih narodnostnih držav in Wilsonov načrt zveze narodov.

Predsedstvo Narodne vlade v Ljubljani je dne 3. novembra iz Berna prejelo nastopno brzojavko: Prosimo, da se nam brzojavno sporoči, v koliko bi uredničenje Wilsonovega načrta za zvezo narodov moglo olajšati gospodarsko eksistenco glede na omejenih mladih narodnostnih držav ter rešitev vprašanja narodnostnih manjšin. Odgovor bi se priobčil v mnogoterih časnih raznih dežel. — Tajništvo tiskovnega oddelka zveze za interese človeštva v Bernu. Podpisal Lerchenweg.

Ukrajinski Narodni svet.

Dunaj, 7. nov. (K. u.) Slovenska korespondenca javlja: Pooblaščen zastopnik

ukrajinskega Narodnega sveta se je posvetoval z državnim podtajnikom dr. Ottonom Bauerjem o prevozu nemško-avstrijskih čet iz ukrajinskega državnega ozemlja ter o dobavi krompirja za Nemško-Avstrijo. Ukrajinski pooblaščenec Wassilko je izjavil, da je ukrajinski Narodni svet načeloma pripravljen ustreči želji nemško-avstrijske vlade.

Odhod italijanskih ujetnikov.

Bern, 7. nov. (K. u.) Švicarski brzojavni urad javlja: Odvoz italijanskih ujetnikov iz Avstrije skozi Švico se začne 8. t. m. Vodi ga švicarska teritorialna služba sporazumno z italijanskim vojnim atašejem in italijanskim Rdečim križem. Zasedejo se vlaki do Predarlškega in vozijo preko St. Gottharda v Chiasso.

Španska vlada odstopila.

Madrid, 7. nov. (Reuter poroča): Kabineta je odstopil.

Disciplina!

Ko je razpadla avstrijska država in so nastale nove državne tvorbe, so začeli nekateri misliti, da so odpadli tudi vsi prejšnji zakoni, vse dolžnosti, ki so vezali dosedanje družbo. Po raznih krajih so se ustanovljali razni odbori. Ti so se smatrali za samostojne gospodaje, ki niso nikomur odgovorni. Začeli so odstavljati in predstavljati urade in uradnike, ki jim niso bili ljubi, rušiti javni red in mir. Skratka: po nekaterih krajih je zavladala popolna anarhija, ki spominja v marsičem na ruski boljševizem. Kake sadoje je rodil boljševizem, je danes jasno razvidno v žalostnem ruskem položaju.

Ti odmevi so se pokazali zlasti tudi v vedenju prebivalstva napram orožništvu. Orožniki so poklicani, da skrbijo za javni red in mir po deželi, za varstvo oseb in lastnine. Avstrijska vlada jih je pa uporabljala tudi za svoje konfidentne in jih je izrabljala v politične svrhe. Vojaška poslušnost je zahtevala od orožnikov, da so te ukaze izvrševali, sicer bi bili ob krah in bi prišli sami v zapor.

V splošnem je ostalo naše orožništvo zvesto svoji narodnosti in se je po možnosti izogibalo političnih preganjanj in ekscesov. Le posamezniki so se spuščali čez mero dopustnosti in se vsega postavili v službo avstrijske politike. Naravno, da so zbudili pri ljudstvu opravičeno nevoljo in danes se oglašajo na veliko krajih ravno proti orožnikom glas ljudske osvete.

Nebrzdana strast pa bi i tu rodila slabe posledice. Ako orožniki zapuste svoja mesta, kaj bo z javno varnostjo? Pojavili se bodo takoj klateži, tatovi, roparji in veliko dela in žrtev bo treba, da se zopet iztebijo. S to anarhijo bi prišli v drugo, še večje zlo. Že sedaj se pojavlja po raznih krajih zeleni kader. Pa ta se bo še povečal z raznimi pokvarjenimi osebami, ki se vračajo s fronte.

Orožništvo samo na sebi je zdrava ustanova. Potrebno jo bo obdržati tudi po vojski. To bo kader naše milice, ki bo skrbela za javno varnost in red.

Da je bilo dosedanje orožništvo dostikrat slabo, politično, je bilo krivo vodstvo. V vodstvu so sedeli skoraj izključno Nemci, ki so smatrali za svojo dolžnost, preganjati Slovence. To vodstvo je danes odstranjeno in nadomeščeno z domačimi častniki, ki hočejo v orožniške vrste zopet uvesti pravi duh zdrave milice. To delo se pa ne bo dalo izpeljati v enem dnevu ali tednu. Treba i tu potrpljenja.

Zato pozivljamo narod, narodne odbore in svete po vseh slovenskih pokrajinah, da ne posegajo samovoljno v organizacijo orožništva. Kjer obstojajo konkretni slučaj, proti posameznim orožnikom ali celim postajam, naj jih naznanijo poveljstvu v Ljubljani, ki bo za deo uredilo v splošno korist. Posameznike pa preganjati radi izvrševanja njihovega poklica v avstrijski službi, ni plemenito dejanje.

Sedanja prehodna doba je zlasti nevarna za javni red in mir in orožništvo po deželi ima najtežjo in najvažnejšo nalogo, da vzdrži red. Podpirajte ga, snužite straže in postavite se pod njihovo vojaško vodstvo, ker oni so najbolj izveščani v stražni službi.

Končno pa bo poveljstvo samo zadevo orožništva uredilo, ko prestanemo to kritično dobo. Zato ohranimo mirno kri in držimo disciplino!

Kake bodo cene po vojski?

S tem vprašanjem se peča knjižica »Pogled v novi svet«. (Izdala Slov. Socijalna Matica. Cena 1 K.) Pisatelj pride do zaključka, da bodo na svetovnem trgu cene najvažnejših predmetov, ki jih rabimo za vsakdanjo potrebo, približno 50 do 60 odstotkov višje, kakor so bile 1. 1914., če bo v kratkem mir. Pisatelj dokazuje to s sledečimi dejstvi. Najmanj so poskočile cene najvažnejših predmetov, ki jih vsakdo rabi (moke, žita, mesa, masti, obleke itd.) v Ameriki, namreč za 60 do 80%. 100 kg pšenice stane n. pr. sedaj 35-50 K, pred vojno 20 K. V evropskih ententnih državah so poskočile cene bolj, na Angleškem n. pr. za 130%. Na Francoskem in v Italiji so cene še nekoliko višje. Obleka in perilo sta na Angleškem trikrat dražji nego pred vojno. Vzrok pa leži v tem, da je plovba po morju postala vsled podmorske vojne silno draga in morajo ladje plačevati zelo visoko zavarovalnino. Blaga je pa dovolj na razpolago. Produkcija žita se je v ententnih državah tako dvignila, da se pridela tam okroglo 100 milijonov stotov žita več nego pred vojno. Če računamo na osebo okroglo 200 kg žita na leto, bi se samo s tem žitom prehranilo približno cela nekdanja Avstro-Ogrska. In če se uredi še razmere v Rusiji, bo imel svet več žita, kakor ga bo potreboval, to se pravi, z žitom se bo krmila tudi živina in prašiči in se bo tudi produkcija mesa zelo dvignila. Vprašanje nastane: Ali bomo pa tudi mi deležni tega blagoslova? Odgovor: Gotovo, če nas ne bodo entente države bojkotirale, česar se pa sedaj ni bati, zla-

sti Slovanom ne. Splošno mnenje, da primanjkuje ladijskega prostora, je namreč napačno. Angleži in nevtralci zgrade sedaj mesečno 100.000 ton več nego jih potopijo Nemci, ker producira Amerika sedaj 40krat več ladij nego pred vojno, in Japonska 15krat več. In sedaj se ustavi podmorska vojna in ententa bo imela ladij na razpolago, kolikor bo hotela. Zato prevoz ne bo igral nobene vloge in blago bo šlo po morju lahko takorekoč sproti, ko se bo izdelovalo. Za prve čase po vojni smo torej preskrbljeni z uvozom. Pozneje bomo pa imeli hud konkurenčni boj: naša produkcija bo morala stati na višku časa, da bo vzdržala. Ker bomo na mnogih poljih začetniki, je jasno, da bomo morali napeti vse sile, da vskočimo v svetovni promet kot faktor, ki koraka s časom. Zanimiv je opis, kako so se na Angleškem vsa podjetja za vojno upravo poddržala. Bližamo se časom, ko bo država ustanovila prisilne karteke pod svojim nadzorom ali celo svojo upravo vseh industrijskih panog.

Slovenski zdravniki.

Društvo slovenskih zdravnikov je na izrednem obnem zboru sklenilo naslednje resolucije in jih poslalo narodni vladi: 1. Dosedanje društvo zdravnikov na Kranjskem se izpremeni v društvo slovenskih zdravnikov, katerega poslovni in razpravni jezik je slovenski, oziroma hrvatsko-srbski. — 2. Društvo slovenskih zdravnikov takoj naznani svojo preosnovno Narodni vladi in se ji stavi na razpolago kot strokovni-posvetovalni organ v vseh zdravstvenih in zdravniško-stanovskih zadevah. — 3. Da bo moglo društvo slovenskih zdravnikov nastopati kot edina stanovska-strokovna organizacija in dobiti primerni vpliv in veljavo, se nujno pozivljajo vsi slovenski zdravniki, da vstopijo v društvo in v njegovem okrilju sodelujejo pri organizaciji zdravstvenih in zdravniško-stanovskih zadevah. — 4. Že imenovani oddelki Narodne vlade za zdravstvo bodi povsem nadstrankarski in nepolitičen, ki izvršuj vse bistvene zadeve vedno v sporazumu z društvom slovenskih zdravnikov, ker edino na ta način je zajamčen najširši demokratičen temelj njegovemu delovanju. — 5. Društvo slovenskih zdravnikov predlaga, da se zagotovi zdravnikom primerno zastopstvo v odseku za socialno oskrbo. — 6. Oddelku za zdravstvo naj se priklupi zdravstveni odsek zdravnikov, ki naj: a) začasno prevzame društvo rdečega križa in njegovo premoženje, ki ga pozneje izroči društvu, ki se na našem ozemlju ustanovi z istim namenom, b) organizira prevzetje vojaških bolnic od erarja, c) organizira bolnice za sporno bolne vojaške in za obolele na drugih infekcijskih boleznih, d) prevzame invalidno šolo, e) pripravi bolnice za še ne zdrave ranjene in bolne vojaške slovenske narodnosti. — 7. Društvo slovenskih zdravnikov predlaga Narodni vladi, naj za prehodno dobo omeji vživanje alkoholnih pijač in naj absolutno prepove prodajo žganja. — 8. Društvo slovenskih zdravnikov predlaga, da se za vse v vojni službi stoječe zdravnike določi kot najnižja šarža polkovnega zdravnika in da so enakopravni častnikom kombatanom. V zdravstveni odsek je društvo izvolilo naslednje člane: Dr. Oražem (predsednik), dr. Černič (kot kirurg), primarij dr. Jenko (kot internist), primarij dr. Demšar (kot venerolog), dr. Dereani (kot okulist), primarij dr. Robida (kot psihijater), dr. Zupanc (kot higijeničar), dr. Praunseis (kot dentist), prosekotor dr. Plečnik (kot patalog), primarij dr. Derganc (kot ortoped), dr. Zalokar (kot ginekolog), dr. Rudež (kot pediater).

Politične novice.

— Svoboda — a ne anarhija. V sinočnjem uvodniku »Slovenca« smo s skrajno nevoljo čitali, da so ljudje med nami, »ki iščejo le svojih osebnih in častihlepnih ambicij« in ki rujejo zoper politično sloglo. V teh časih! Ali je tak človek Jugoslovijan? Je tisti Jugoslovijan, ki nam hoče komaj pridobljeno, tisočletje zaželjeno Jugoslavijo omajati, podreti? Bratje, če kedaj, je treba v teh usodnih dneh, da smo vsi edini, složni. Naj zlasti naša izobražena mladina ne pozabi lepih besed, ki jih je govoril slavni vseučiliški profesor Sueß dne 28. sušca 1893 ob grobu Fischhofa: »Najmlajši zaročnikdar ne pozabi, da je narod, ki nima plemenitih skupnih smotrov, siromašnejši od srca, katero ne pozna ljubezni, siromašnejši od vrta, katerega nikdar solnce ne obsije. Zakaj le to so sijajni in častni dnevi v vrveči zgodovini kakega naroda, ko se milijoni združijo v dosego kakšne velike in plemenite naloge, — in to so dnevi ponižanja, kadar je narod razdvojen in njegove stranke gredo vsaka za svojim posebnim smotrom, ali pa celo za svojim posebnim dobičkom: to je pot v novo sužnost!« (Citati v lepi knjižici o slov. šolstvu: »Slovenskemu narodu. Spoznavaj se sami! Ljub-

ljana, 1908; str. 28. Spisal prof. dr. Jakob Žmavc.) Bratje; doslej smo bili edini v delovanju za našo veliko Jugoslavijo in to so bili res sijajni, veliki dnevi v naši zgodovini; ali naj se zdaj, ko smo svoj vzor skoraj dosegli, zopet razpremo in s tem pademo v novo sužnost? Nikar!!

— Izmišljotine in zavijanja. »Neue Fr. Presse« je v novem času ohranila stare manire. Ko je oddelki rednih hrvatskih čet zasedel Zidani most, je poročala takole: 30. oktobra je prispelo z jutranjim zagrebškim vlakom na Zidani most približno 160 mož zelenega kadra iz Hrvatske in Slavonije pod vodstvom polkovnika in štirih drugih častnikov. Ko je došel brzovlak, so prisilili avstrijske častnike, da so s čepic in portepcejev sneli rozete. Odlikovanja so častnikom potrgali s prsi. Isto se je zgodilo nekemu generalu. 12 častnikov iz Nemčije, ki so se vozili v nekem drugem oddelku, niso našli ter so častniki šele kasneje zvedeli o dogodkih. Častnikom v čakalnici se je zgodilo isto, kakor onim v vlaku. Od revizorja južne železnice Gieselnja so z revolverjem v roki zahtevali, naj odstrani železniško rozeto; ker tega ni hotel storiti, so mu jo siloma strgali in dobil je udarec s puškinim kopitom v obraz. Po zadnjih vesteh se je zeleni kader pojavil menda v Brežicah ob Savi. — Dunajski žid o Jugoslovanih pač ne zna poročati drugače nego o banditih. Nemci bi storili prav, da bi šmoka sami naučili času primernejših manir.

— Umor v Sarajevu. Prihodnje dni izide na Dunaju brošura z naslovom: »Der Mord in Sarajevo und Tisza's Schuld an dem Weltkriege. — Die serbischen Warnings.« Spisal dr. Ivan Žibert, vseučilišni bibliotekar.

— Nemški državni zbor. Berlin, 7. nov. (K. u.) Prihodnja seja državnega zbora bo v sredo, dne 13. novembra, ob dveh popoldne.

Dnevne novice.

— Čč. župnim uradom! Naprošen od poveljstva 17. pešpolka v Ljubljani, naročam župnim uradom, da se s prižnice oznani, naj se vsi, kateri so služili pri 17. pešpolku ter še niso dopolnili 40. leta, vsled povelja narodne vlade nemudoma zglaste pri poveljstvu 17. pešpolka v šentpeterski vojašnici v Ljubljani. — Kn.-šk. ordinarijat v Ljubljani, dne 8. novembra 1918. — Anton Bonaventura m. p., knezoškof.

— Narodni svet. V sredo, dne 13. novembra t. l., se vrši posvetovanje Gospodarskega sveta. Prosimo člane Gospodarskega sveta, da se gotovo udeležijo tega posvetovanja, ker se bo razpravljalo o stališču, ki naj ga zavzemajo v finančnih in sploh gospodarskih stvareh naši delegati, ki pojdejo v Švico. Na tem posvetovanju se bo razpravljalo posebno valutno vprašanje, nadalje se bo razmotrivalo, pod kakimi pogoji bomo uvažali blago iz inozemstva, posebno iz Amerike.

— Seja konsorcija za »Slovenca« in »Domoljuba« bo v četrtek, dne 14. nov. ob 1/3. popoldne v posvetovalnici KTD.

— Odborova seja KTD. bo v četrtek, dne 14. nov. ob 3. popoldne v posvetovalnici KTD. — Če bi kateri odbornik posebnega vabila ne prejel, naj sprejme to naznanilo kot vabilo. — Tajnik.

— Tajništvo S. K. S. Z. sporoča: Razmere še ne dopuščajo končne ureditve pisarne. Začasno se naj obrača s pismi in osebnimi vprašanji na Slovensko krščansko socialno zvezo, Ljudski dom. — Za tajništvo: A. Komlanec.

— V imenu pravičnosti in poštenosti.

Posamezni člani Narodne obrane in nekatere vojaške straže odvzemajo še vedno na surov in barbarski način v daljno domovino se vračajočim razoroženim in izmučenim vojakom najpotrebnejše predmete ali jih celo uničujejo. Kruh, konzerve, perilo, sveče, cigarete — vse puste izgniti taki suroveži iz nahrbtnikov izmučenega vojaštva. To ne gre! Tako postopanje Nemci in Mažari po svojih deželah, nam ta surovost in brezsrčnost ne sme biti vzrok za poznezanje in vračilo. Treba je postaviti energično častniško nadzorstvo na kolodvoru ter na vmesnih postajah in cestah (pregled postaj v avtomobilih) ter postaviti take sramotne izgrede enako kakor plenjenje in tatvine pod najstrožje vojne določbe in pod eksemplarično vojaško kazen. Take surovosti delajo mladi naši državi povsod le sovražnike. — Jugoslavija pa bode rabila prijatelje! Nova vojaška oblast naj svoje že izrečeno pravično načelo takoj z vsi energijo izvede!

— Narodni svet javlja, da vse prijave zaradi službe odstopi Narodni vladi. Kdor se je obrnil svoj čas na Narodni svet zaradi službe, naj se od sedaj naprej z Narodno vlado dogovarja.

— Na izrednem obnem zboru Društva slovenskih profesorjev v ponedeljek, 11. t. m., ob 9. popoldne odpade volitev novega odbora, ki se bo izvršila na rednem obnem zboru tekotom 14 dni. Dnevni red prihodnjega ponedeljka bo torej ob-

je o duševnih in fizičnih mukah v teku štiriletnega ujetništva ter o neomajnem zaupanju, ki je imel vsak Srb v končno zmago. Srbski častniki sedaj organizirajo v Ljubljani svojo četo ter srbski oddelki vrše tu že svojo službo.

Ij Katoliške delavske organizacije delavstva naše tobačne tvornice bodo imele 17. t. m. ob pol 8. zjutraj v cerkvi sv. Jakoba sv. mašo za svoje umrle članke. Pel bo pevski zbor Katoliškega društva za delavke.

Ij Prijava k Narodni obrani za Ljubljano se v nedeljo, dne 10. novembra, ob 3. uri popoldne zaključuje.

Ij Sestanek Narodne obrane za Ljubljano, ki je določen za nedeljo, dne 10. novembra, ob 9. uri popoldne, se vrši, zaradi ovir popoldne, ob 3. uri popoldne. Pri tej priliki se pobere stare in izdajo nove legitimacije. Stare legitimacije izgube v nedeljo svojo veljavo.

Ij Pouk na petrazredni deški ljudski šoli v Marjanišču se je zopet odprl v polnem obsegu dne 5. novembra. — Toliko v pojasnilo gojencem, ki se še niso vrnili. — Vodstvo.

Ij Dekliška vadbica ima v ponedeljek ob 8. uri sv. mašo s krščanskim naukom v alojzijski kapeli.

Ij Opomin. V sedanjih nevarnih časih je treba cestno razsvetljavo pomnožiti, zato je treba tembolj štediti povsod drugod pri porabi elektrike in plina. Občinski svet ljubljanski je opetovano sklenil, da se mora poraba elektrike in plina omejiti na najnujnejšo potrebo. Pisarne in trgovine smejo rabiti luč samo do 4. ure popoldne. Izvzete so samo trgovine z jestvinami in trafike ter vladne in druge blagotvorniteljstvene pisarne. Po javnih lokalih se ne sme rabiti več kot polovico prej-

šnje razsvetljave. Elektromotorji se smejo uporabljati samo v času dnevne svetlobe. Mestna policija ima nalog lo-kale nadzirati in naznaniti vsakega krivca, da se kaznuje.

Aprovizacija.

a Mast na rumene izkaznice D. Stranke z rumenimi izkaznicami D prejmejo mast v torek, dne 12. t. m., dopoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeno je ta-le red: od 8. do 9. št. 1 do 180, od 9. do 10. št. 181 do 360, od 10. do 11. št. 361 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 20 kg masti, kar stane 10 kron. Poleg rumene izkaznice D morajo prinesiti stranke s seboj tudi rumeno nakazilo za mast.

a Meso na zelene izkaznice B štev. 1 do 1300. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1300 prejmejo goveje meso v ponedeljek, dne 11. t. m., popoldne v cerkvi sv. Jožefa.

Določen je ta-le red: od 1 do pol 2 št. 1 do 200, od pol 2 do 2 št. 201 do 400, od 2 do pol 3 št. 401 do 600, od pol 3 do 3 št. 601 do 800, od 3 do pol 4 št. 801 do 1000, od pol 4 do 4 št. 1001 do 1200, od 4 do pol 5 št. 1201 do 1300.

a Oddaja govejega mesa pri mesarjih. Ljubljanski mesarji bodo oddajali goveje meso v ponedeljek dopoldne.

Pred artiljerijsko vojašnico je nekdo od-peljal kratek kmetijski voziček, srednje velike-ga črnega konja in zeleno odejo. Če je komu kaj več znano, naj sporoči to Marjani Golob, Nevle, p. Kamnik.

Zgubila se je denarnica z manjšo svoto denarja. Pošten najditelj naj jo blagovoli od-dati v uredništvu »Slovenca«.

Usnjate nabitke priporoči Peter Pozina & Co., trgovina čevljev, Ljubljana, Breg 20.

Brez posebnega obvestila.

Alojzij Pečnik, posestnik na Stožicah naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znanem pretresu-jočo vest, da je njih iskrenoljubljena hči oziroma sestra, svakinja in nečakinja, gospodična

Helena Pečnik

v petek dne 8. tm. ob pol 11. uri dopoldne, po kratki, mukepolni bolezni, previdna s tolažili sv. vere, v Leonišču v Ljubljani bogu-vdano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 10. nov. 1918 ob 3. uri popoldne iz Stožic št. 32, na domače pokopališče. Sv. maše za dušnice se bodo darovale v župni cerkvi na Jožici.

Stožice pri Ljubljani, dne 9. novembra 1918.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

GORICA : F. Batjel LJUBLJANA
Stolna ul. 2-4 Stari trg št. 28
trgovina in mehanična delavnica.
Moška in ženska DVOKOLESA se s staro pneumatiko, ŠIVALNI in PISALNI STRO-JI, GRAMOFONI, ELEKTRICNE ŽEPNE SVETILKE. Najboljše BATERIJE.
Posebno nizka cena za preprodajalce.

Stare damske klobuke

sprejema v popravilo in tudi nove na nove oblike prenaredi FRANC CERAR, to-varna slamičkov v STOBUR, pošta Dom-žale pri Ljubljani. - Cene primerno nizke, točna postrežba. 3715

Slivovko, tropinjevec, konjak

ponudim trgovcem in gostilničarjem. VILJEM SPITZER, LJUBLJANA, KOLIZEJ.

Čevlji

z gumijastimi podplati se zopet dobe, kakor tudi USNJATI NABITKI pri PETER KOZINA & CO., v LLUBLJANI na Bregu št. 20. 4261

Radi opustitve moje trgovine razprodam vsakovrstno blago po izredno nizkih cenah. IVAN UREK, LJUBLJANA, MESTNI TRG 13. 4249

Dva pridna in poštena hlapca ter več delavcev sprejme »Živnorojska zveza« v Šmarci pri Kamniku. 4321

SPREJME SE nekoliko naobražena hišna kotrokom Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 4347, ako znamka za odgovor.

Odda se stanovanje obstoječe iz 2 sob, kuhinje in drvarnice. Dravljice št. 32, pri Ljubljani

SPREJME SE 4346
gospodična s primerno naobrazbo k otrokom pri L. SUŠNIK, Zaloška cesta 21, Ljubljana.

CERAR FRANJO, tovarna slamatih izdelkov v STOBUR PRI DOMŽALAH, se priporoča gg. trgovcem in slavnemu občinstvu za obila naročila različnih SLAMNATIH ŠOLNOV SLAMNATIH TORBIC (cekarjev) PREDPRAZNIKOV itd. 2690

Zastoj dobi vsak na željo moj ce-nik ozlatini, srebrnini in godalih. Vio-line po K 40, 45, 55 in višje. Dobro har-monike K 45, 60, 80, dvovrstne dunajske harmonike K 120, 140, trivrstne K 300, 400 in višje. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Po-šilja po povzetju ali predplačilu raz-pošiljalnica Jan Konrad, Bräx 1995, c. in kr. dvorni založnik, Češko.

Iščeta se za takoj 2 hlapca poštena, pridna in močna za trgovino z mešanin blagom F. Dolenz, Kranj

Istotam se išče močan skladiščnik pošten, popolnoma trezen in priden, za vstop s 1. prosincem 1919 ali prej, za trgovino z žganjem, spiritom in vi-nom; ki je tudi kletarstva dobro na-vajen. Stanovanje in hrana v hiši. Go-renjci imajo prednost. Vsak ponudbenik naj se zgleda osebno ali naj piše: sta-rost, kje je bil v službi in koliko za-hteva mesečne plače. 4338

Čas je že sedaj, da si nabavite pravočasno kot najbolj primerno božično darilo še pravo izvrstno dišeče toaletno milo vseh vrst pri firmi Milan Hočevar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 28. 4080

Štambilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd. Anton Cerne, gravor in izdelovatelj kavčev, štambiljev Ljubljana, Duerni trg 1.

PRODA SE šest let stara, breja kobila pincgavske pasme, izhajajoča od najbolj-šega žrebca iz Bohinja. Visoka 165 cm, v pas 130 cm. Čista pri nogah, brez vsake napake. — Vpraša naj se v Žirovnici na Gorenjskem št. 6. — Cena po dogovoru.

Najstarejša slovenska tiskarna te stroke Obstoja že nad 40 let. ANA HOFBAUER Imenitna zaloga cerk, oblike in erovja Ljubljana, Wolfova ulica 4 se priporoča vlč. duhovščini in slav. občinstvu v obila naročila.

Universalni mlin za dišave (Zakonito zavarov.) Moj Universal-ročni mlin je izoboren za mletje moka, dišav, sladkorja, kave, ovsen, riža, orehov i. t. d. Ta mali ročni mlin se je takom vojske izoborno obnesel in se lahko porablja za vsako vrsto mletvskega izdelka. Teža okoli 1 kg. Cena K 24.—, Universal-mlin za meso K 60.—, Mlin za drobljenje kosti K 520.— Pošilja se z Dunaja proti predplačilu zneska po generalnem zastopstvu Maks Böhmel, Dunaj IV. Margaretenstr. 27. odd. 32. Prospekt zastoj.

Prispevalje za sklad S. L. S.

Služkinja

za vsa domača dela, vajena perila, ali pošteno kmečko DEKLE, tudi začelnica, se sprejme pri A. SUŠNIKU, ZALOŠKA CESTA št. 21, LJUBLJANA. 4304

ASISTENT DEŽELNE BOLNICE M. U. Dr. Fr. Minar ordinira od 1/12. do 1/1 in od 2. do 3. LJUBLJANA, TRG TABOR št. 3. (pri belgijski vojašnici). 4340

Prillična hiša

kjer je bila pred vojsko gostilna in trgo-vina, ležeča v ljubljanskem predmestju, se za 38.600 kron proda. — Vpraša se v Sodni ulici št. 5, priliječe levo. 4349

Hlapec h konjem in dva hlapca za goveji hlev

se sprejmejo takoj ob primerni plači in dobri hrani na graščini Impolca. Služba se lahko nastopi takoj. — Vpraša se pri oskrbnistvu graščine Impolca, p. Radna za Dolenjskem. 4352

HIŠA!

z njivo, vrtom in gospodarskim poslojem na prodaj v Mostah ob cesti. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 4354, ako znamka za odgovor.

Blagajničarka vratar in oskrbnik

se sprejmejo takoj. Ponudbe: »HOTEL SLON«, LJUBLJANA. 4355

strojnik

se takoj sprejme v TOVARNI ZA KLEJ V LJUBLJANI. Zamenja se velika 4344

Wertheimova blagajna

za manjšo. Ogleda se od 11. do 14. nov. od 10. do 12. ure dop. v prodajalni Avg. Jagodiča, Sibirarjeva ulica št. 3.

Semeni za posodo

Resljeva cesta, od 11. do 22. novembra. S spoštovanjem J. KUS. 4353

MED. UNIV. Dr. Viktor BRESKVAR ordinira od 1/11. do 1/12. dopoldne v Hilberjevi ulici št. 12, I. nadst. 4356

STANOVANJE

v priliječu, obstoječe iz štirih sob z vsemi prilidninami, brez kopalnice, se odda s 1. februarjem v DALMATINOVU ULICI št. 10, Ljubljana. 4351

ODVETNIK 4356 dr. FRANC FRLAN naznanja, da je zopet prevzel vodstvo svoje odvetniške pisarne, ki se nahaja v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 4, v hiši Stefanove gostilne.

Edina slovenska veletrgovina umetnega cvetja in pogrebni po-trebnosti Anton Z. Finžgar VARAŽDIN (HRVATSKO) dobavlja samo na debelo: umetno cvetje, nagrobne vence, okraske, nože in tapete za rakve, tančice, mrtvaške čevlje i. t. d. Svoji k svojim! :: Svoji k svojim!

Za graščino čemšenik se išče izurjen in poljedel- kakor tudi v stva vešč hlapec sadjerejstvu in vrtnar. Sprejmeta izobrazen se takoj, proti dobri plači. Ponudbe sprejme tiskar FELIKS URBAN, Ljubljana.

GOSPODIČNA POUČUJE francoščino (začetnike) Slovensko in nemško stenografijo Ponudbe pod »Pouk 767« na upravni-štvo »Slovenca«. 4307

Sprejme se vsako število krojačev in krojačic proti visoki plači z vojno doklado Sprejme se tudi vojaki, FOTOČNIK, tailleur, Ljubljana, Selenburgova ulica

Prodajalci in trgovci dobe popust.

ČEVVLJE

z lesenimi podplati v vseh velikostih dobavlja takoj tudi v večjih množinah tovarnam, graščinskim oskrbnistvom, občinam, šolam, kon-sumnim društvom itd. itd. naslednja prodajalna tovarne čevljev in usnjenega bl.

T. & A. BAŤA

DUNAJ II, TaborstraBe 17 a.

V tej prodajalni se dobe tudi nadomestki za usnjate po-piate, jermena in jermenčki za čevlje.